

фолклористична наука относно преданията.²⁸

Всички предания за хайдути се разказват в минало време - времето на повествование на преданието по принцип. Макар, че често в хода на повествованието от минало свършено време се преминава към сегашно историческо. Преход, вероятно продиктуван от стремежа на разказвача към приближаване до времето на историческото събитие, което му предоставя възможност за съпричастност и отношение към него. В немалка част от преданията е налице своеобразна конкретизация на събития и личности във времето, особено когато се отнася за близката / по време/ на повествователя история. Това сюжетно време в голяма степен съответства на реалното историческо време. По друг начин стоят нещата в преданията за стари хайдути и войводи, които вероятно са реални исторически личности и събитията, свързани с тях са реалност. Но и заради отдалечеността във времето постепенно конкретното в образа им избледнява и остава онази представа за тях, съхранила изключителното. Сюжетното време също не притежава висока степен на конкретност, то е повече в контекста на историческото време и това, което се е случило е НЯКОГА във времето на „турското“, осмислено в количествено изражение като „дългото“ време, неопределено в конкретни параметри на конкретни периоди като част от него.

И още нещо, което има съществено значение при формирането на темпоралния вариант в хайдушките предания. Това е локализът на преданията и динамиката на историческите слоеве в тях съобразно историческата съдба на отделните райони.²⁹ Хайдушкото предание в Сливенско притежава такъв локализъм и заради специфичният развой на хайдутството тук. За сливенското хайдушко предание са характерни голяма част от съществуващите форми на преданието, което предполага съответна „интерпретация“ на времевите аспекти в тях съобразно особеностите на разглеждания регионален вариант на хайдушкия фолклор.

В сравнение с хайдушките песни в преданията времевите аспекти не са така детализирани. В тях определящо е историческото време